

Priekuļu jauniešu deju kolektīvs “Zelta virpulis” nosvinējis darbības 15 gadus. Tas nav ne maz, ne daudz, no-mainījušās paaudzes, kuras dejo.

Kultūras nama foajē fotogrāfiju sten-di, albumi, kuros kolektīva darbības gadi. Vadītājs Uldis Blīgzna apkopojis visu koncertu programmas, skašu re-zultātus, diplomus. Dejojāja Madara

Reinharde vāc fotogrāfijas, tajās ko-lektīvs redzams gan koncertos, gan atpūtā. “Pašiem interesanti, redzam, kā esam mainījušies,” teic Madara. ““Zelta virpulis” vienmēr bijis Latvijas

līmeņa kolektīvs, spilgts un košs zieds, un Cēsu novada kolektīvu saimē vei-do novada vainagu,” saka Cēsu nova-da deju kolektīvu virsvadītāja Iveta Pētersone-Lazdāne.

Inga Krafte, tolaik Priekuļu kultūras nama vadītāja, atceras, ka pēc Dziesmu svētkiem 2008.gadā pie viņas atnāca četri Priekuļu tehnikuma deju kolektīva “Virpulis” puiši un teica, ka grib veidot jauniešu deju kolektīvu.

“Pagastā jauniešu kolektīvi bija vidusskolā un tehnikumā. Viņi tehnikumu beidza. Pati esmu dejojāja, sapratu, ja jaunieši grib dejoj, jāatbalsta. Pašvaldības vadītāja Māra Juzupa, arī bijusi dejojāja, domāja tāpat. Tad bija jāpārlicina deputāti, ka jauniešu deju kolektīvs pagastā ir nepieciešams. Skaidroju, cik tas svarīgi, kad Priekuļu kultūras nama bērnu kolektīva “Tūgadiņš” dejojāji iz-augs, lai ir kolektīvs, kur var tur-pināt. Viss noritēja veiksmīgi,” stāsta I.Krafte un uzsver, ka jau-niešu kolektīvu sniegums ir ļoti atšķirīgs un nevar sagaidīt no pa-dsmītgadniekiem tādu pašu emo-cionālu dejas stāstu kā no tiem, kam 25, 35 gadi.

“Prieks, kā “Zelta virpulis” iz-audzis gan kvalitatīvi, gan dejojā-ju skaitā. Uz skatuves redzēt 16 pārus bieži negadās,” bilst I.Kraf-te un uzsver, ka “Zelta virpulis” ir kolektīvs, kas pilnveidojas.

Kopā savējie

Nauris Reinhards *zelteniekos*, kā viņi sevi dēvē, ir no kolektīva iz-veidošanas. “Pabeidzu tehniku-mu, Dziesmu svētki bija pēc gada, mēs, vairāki dejojāji, turpinājām braukt uz mēģinājumiem, lai tiktu uz Rīgu. Pēc svētkiem bija skaidrs, ka gribam dejoj kopā, sa-vā kolektīvā,” stāsta Nauris. Uldis Blīgzna uzņēmās vadīt jauno “Virpuļa” dejojāju kolektīvu. Tā kā jaunieši studēja, strādāja, tika nolemts, ka mēģinās piektdienu un svētdienu vakaros. “Gadu jau bijām braukuši, dejojusi. Rīgā sa-sēdās pilna mašīna un brauca uz Priekuļiem, citi no Valmieras, pats no Straupes,” atceras Nauris.

Nav aizmirsts pirmais “Zelta virpuļa” koncerts, kas iemūžināts ierakstā un nu jau ir vēstures liecība. “Pirmo deju iemācījāmies “Neba maize pate nāca,”” bilst Nauris un atzīst, ka ir interesanti skatīties, kā dejojusi pirms 15 ga-diem, redzēt bijušos dejojājus, no kuriem daudzi ir vidējās paaudzes kolektīvos. “Katru rudeni kāds aiziet, nāk vietā jauni, bet kodols paliek. Jaunajiem jānoķer tās sa-jūtas, kas ir kolektīvā, un viss ir kārtībā,” saka dejojājs.

“Zelta virpuli” Nauris iepazīnās ar Madaru, abi audzina divas at-vases. Madara ir drabesiete. “Sā-ku studēt Rīgā, gribējās dejoj, šķi-ta, ka Rīgas kolektīvā liela konku-rence, pieredzes nebija. Ieraudzīju “Druvā” sludinājumu, ka ir “Zelta virpulis” un mēģinājumi piektdie-nās un svētdienās. No 2012.gada esmu *zelteniekos*,” stāsta Madara.

Paši gribēja

◆“ZELTA VIRPULIS” XXVII Vispārējos latviešu Dziesmu un XVII Deju svētkos.

Madara un Nauris atzīst, ka “Zelta virpuli” raksturo vieglums un humors. “Vienalga, kā gājis pa nedēļu, zini, ka mēģinājumā sa-tiksi atvērtus, pozitīvus cilvēkus, ar kuriem var visu izrunāt, pajo-kot. Te ir savējie,” saka Madara.

Nauris vērtē, ka sezona pēc Dziesmu svētkiem ir laiks, kad kolektīvi var dejoj to, kas patīk, nav obligātā repertuāra, nav jāga-tavojas skatei. Madara atzīst, ka gadu gaitā dejas kļuvušas māksli-nieciskākas, filozofiskākas. “Visu laiku jāapgūst kas jauns, jaunas soļu kombinācijas, klasiskās dejas elementi, un tā pa gadiem uzkrā-jam pieredzi. Vadītājam jāspēj iz-skaidrot dejas stāsts, tad pielie-kam savas dzīves pieredzi un top deja. Ne jau katra uzreiz patīk, bet dejoj un saproti, kā veidojas attie-cības, ko domājis horeogrāfs,” pārdomās dalās Nauris.

Katram jāiegulda

Kārlis Strūka ir “Zelta virpuļa” prezidents. Abi ar sievu Elīnu ko-lektīvā dejoj astoņus gadus. Stu-diju laikā Rīgā dejojā “Brama-ņos”, apprecējās, cēsnieks Kārlis un rīdziniece Elīna pārcēlās uz Cēsīm. “Domājām, ka vairs nede-josim. Pēc pusgada sapratām, ka dejošanas pietrūkst. Meklējām in-ternetā un ieraudzījām - “Zelta virpulis”, vadītājs Uldis Blīgzna. Zvanījām bijušā kolektīva vadītā-jai, lai pastāsta, kas viņš ir. At-bilde bija nepārprotama: “Supe-rīgs!” Un tā arī ir,” saka Kārlis.

Elīna vērtē, ka kolektīvs ir sir-snīgs, nav augstprātīgas konku-rences, valda brīva gaisotne, katrs tiek pieņemts. “Vēl arī atsaucīgs, izpalīdzīgs un radošs. “Zelta vir-pulis” pievelk cilvēkus, kuri grib būt kopā un labi pavadīt laiku.

Katrs gatavs atdot sevi kolektī-vam,” teica Kārlis.

Kolektīvs arī prasa daudz laika. “Ja ģimenē viens dejoj, tad otram jāuzņemas ģimenes darbi un ne-drīkst būt greizsirdīgs. Pasāku-mos, ja vēlas, var ņemt līdzī otrs puses, jo būtiski, lai otrs redz, kāds ir kolektīvs,” saka Kārlis, bet Elīna piebilst: “Esi kolektīvā, visi ar tevi rēķinās, slinkuma dēļ mē-ģinājumus nekavējam.”

Kārlis pastāsta, ka katrs kon-certs ir ikviena dejojāja ieguldī-jums. Divos mēnešos ir vismaz viens koncerts, gadījes, ka divi. Lai piedalītos pasākumos, tāpat par transporta izdevumiem dejoj-tāji maksā paši, jo ne visus izde-vumus var segt pašvaldība.

Vieno arī tradīcijas

Gadu gaitā izveidojušās savas tradīcijas, lai pašiem būtu intere-santi, vēl labāk cits citu iepazītu un kopā atpūstos. Reizi mēnesī ir jubilāru vakars, tad pēc mēģināju-ma visi pakavējas, papļāpā. Vasa-rā ir laivu brauciens, tad Zie-massvētku pasākums, bet sezonas noslēgumā visi brauc uz vadītāja mājām Dzērbenē. Var teikt, ka tā jau ir tradīcija – brauciens pie

draugiem uz festivālu Somijā. Tāpat ik pa pāris gadiem dejojāji dodas kādā tālākā braucienā. Pabūts Itālijā, Kiprā. Bet humora līmeni “Zelta virpuli” neizmērīt. Tas dzirkstī mēģinājumos, katrā kopā būšanā.

Gan dejojājiem, gan vadītājam Uldim Blīgznam atmiņā Dziesmu svētku piedzīvojums, kas viņu pa-matīgi nobiedēja. Ul-da vārda die-nā visi četri viņa vadītie dejoj ko-lektīvi sagāja skolas pagalmā, sa-runāja policistu, ka viņš sameklēs Uldi un pateiks, ka mazie *virpulē-ni* piedzērušies. Viss tā arī notika. Stāsta Uldis: “Pienāca policists un uzrunāja: “Esat “Virpuļa” vadi-tājs, ejiet pagalmā, jūsu “Virpuļa” dejojāji ir sadzērušies.” Tas bija pamatīgs belziens, vien noteicu, ka tas nevar būt, jo manējie tā ne-darītu.” Kad Uldis iznāca pagal-mā, atskanēja gaviles. “Es jau arī viņus bieži nesu cauri, apceļu. Strādājam un jokojamies,” nosaka vadītājs.

Dejojājas nevar aizmirst, kā pui-ši viņas pārsteidza Sieviešu die-nā, uzdāvinot māksliniecisku bil-žu kalendāru. Citu reizi meitenes viņus aizveda uz lāzerkauju, sarī-koja kopīgus svētkus.

Jo te ir forši

Šīs sezonas pirmais mēģinājums sagādāja pārsteigumu visiem. Sanāca 40 dejojāji. “Dziesmu svētkos bijām 12 pāri. Katru sezo-nu kāds pārtrauc dejoj, kāds pie-nāk klāt. Bet te padsmīti jauni de-jojāji, otrtik, cik bijām. Tas bija pārsteigums. Ja tā notiktu pirms Dziesmu svētkiem, vēl saprastu,” saka “Zelta virpuļa” prezidents Kārlis, bet vadītājs Uldis uzsver: “Katrs dalībnieks, ienākot kolek-tīvā, ienes ko jaunu. Ir jāpieslīpē-jas, jāiedzīvojas. Tas nebūt nav tik vienkārši.”

N.Reinhards atgādina: “Pirms 15 gadiem mums noticēja. Aiz-vien esam atvērti jaunajam, dejoj kopā gan tie, kam 17, gan 40. Pie mums ir forši, tāpēc kolektīvs aug.”

Kārlis Eglītis un Katrīna Plotkāne “Zelta virpuli” jau sauc par savu kolektīvu, abi iepriekš dejojusi arī “Tūgadiņā”. “Pirmajā mēģinājumā bija uztraukums, kā būs, pārējie dejojāji ir vecāki, bet tiku labi uzņemts,” stāsta Kārlis, kuram 17 gadi. Katrīna Plocāne pastāsta, ka koncertos bieži redzē-jusi, kā dejojis gan “Zelta virpu-lis”, gan “Tūgadiņš”, viņa skatīju-sies un sapņojusi, ka kādreiz varē-tu dejoj šajā kolektīvā. “Saņēmu dūšu un atnācu uz pirmo mēģinā-jumu. Negaidīju, ka būs tik sirsnī-gi, ka mani tā pieņems. Jau neju-tos kā jauniņā, pieredzējušie dejoj-tāji ir blakus, ja kas neizdodas, pa-māca, palīdz bez kritikas. Lai arī esam daudz, nav tā, ka kāds sēž malā,” pastāsta Katrīna.

Uldis Blīgzna ar lepnumu saka: “Tas mans izveidotais kolektīvs, citus esmu tikai pārņēmis. 15 ga-dus esam kopā. Un kopā ar mums koncertmeistare Inese Lazdiņa.”

Vadītājs labi zina savu dejojāju varēšanu. Jubilejas koncertā tika dejetas arī A grupas dejas 12 pā-riem, dažās dejās uz skatuves bija 16 pāri.

“Dejojāju acīs bija redzams, ka viņi nebaidās sapņot lielus sapņus un mērķtiecīgi tos piepildīt. Jubilejas koncertā izdevās tos piepildīt. Redzējām dejas, kuras ļoti gribas dejoj. Var tikai brīnī-ties, kā sezonas četros mēnešos paspējuši iestudēt jaunas A gru-pas līmeņa dejas. Paskatoties uz kolektīvu, var redzēt vadītāju, tik liels sastāvs. Cilvēki dodas tur, kur ir līdzīgi domājoši, kur ir inter-esanti, kur jūtas piederīgi. Uldis spēj sapulcināt jauniešus, kuriem acis mirdz. Viņš ir autoritāte, ceļa rādītājs, skolotājs, savu reizi tē-tis,” saka I.Pētersone-Lazdāne. □

Lappusi sagatavojuši
SARMĪTE FELDMANE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild projekta īstenotājs izdevniecība SIA “Cēsu Druva”.